

LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A.Vivulskio g. 11, LT-03162 Vilnius, tel. (8 5) 266 8176, (8 5) 266 8169, faks. (8 5) 266 4209, el. p. post@socmin.lt, <https://socmin.lrv.lt>. Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 1886 03515

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

Nr.

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija (toliau – ministerija) parengė ir teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. lapkričio 5 d. nutarimo Nr. 1206 „Dėl socialinės paramos išmokų atskaitos rodiklių dydžių patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą (toliau – Nutarimo projektas).

I. Sprendžiama problema	<p>Igyvendinama Lietuvos Respublikos socialinės paramos išmokų atskaitos rodiklių ir bazinio bausmių ir nuobaudų dydžio nustatymo įstatymo (toliau – Įstatymas) 2 straipsnio 6 dalis, kurioje nustatyta, kad bazinės socialinės išmokos dydį, šalpos pensijų bazės dydį, tikslinių kompensacijų bazės dydį, valstybės remiamų pajamų dydį tvirtina Vyriausybė.</p> <p>Nutarimo projektu siekiama mažinti neigiamas šalyje augančios infliacijos pasekmes pažeidžiamoms asmenų grupėms.</p>
II. Siūlomos priemonės	<p>Vadovaujantis Įstatymo 2 straipsnio 3 dalimi, bazinė socialinė išmoka negali sudaryti mažiau negu 16 procentų, šalpos pensijų bazė – mažiau negu 56 procentų, tikslinių kompensacijų bazė – mažiau negu 47 procentų, valstybės remiamos pajamos – mažiau negu 50 procentų praėjusių metų minimalių vartojimo poreikių dydžio (toliau – MVPD), kuris 2022 m. yra 267 eurai.</p> <p>Nutarimo projektu siūloma nuo 2023 m. sausio 1 d. patvirtinti:</p> <ol style="list-style-type: none">1) 3 eurai didesnį bazinės socialinės išmokos dydį – 49 eurai (šiuo metu – 46 eurai), 7 eurai didesnį, negu įpareigota nustatyti Įstatymu;2) 11 eurų didesnį šalpos pensijų bazės dydį – 184 eurai (šiuo metu – 173 eurai), 35 eurai didesnį, negu įpareigota nustatyti Įstatymu;3) 9 eurai didesnį tikslinių kompensacijų bazės dydį – 147 eurai (šiuo metu – 138 eurai), 22 eurai didesnį, negu įpareigota nustatyti Įstatymu;4) 10 eurų didesnį valstybės remiamų pajamų dydį – 157 eurai (šiuo metu – 147 eurai), 24 eurai didesnį, negu įpareigota nustatyti Įstatymu. <p><u>Bazinės socialinės išmokos dydis</u> taikomas socialinės paramos išmokų ir kitiems teisės aktų nustatytiems dydžiams apibrėžti ir apskaičiuoti, nuo jo priklauso šie išmokų vaikams ir kitų išmokų dydžiai: vienkartinė išmoka vaikui, išmoka vaikui (vaiko pinigai),</p>

	<p>išmoka privalomosios pradinės karo tarnybos kario vaikui, vienkartinė išmoka nėščiai moteriai, globos (rūpybos) išmoka, globos (rūpybos) išmokos tikslinis priedas, vienkartinė išmoka įsikurti, išmoka besimokančio ar studijuojančio asmens vaiko priežiūrai, išmoka gimus vienu metu daugiau kaip vienam vaikui, išmoka įvaikinus vaiką, vaiko laikinosios priežiūros išmoka, laidojimo pašalpa, parama palaikams parvežti, laidojimo išlaidų kompensacija mirus nepriklausomybės gynėjui, pripažintam nedarbingu ar iš dalies darbingu dėl 1991 m. sausio 11–13 d. ir po to vykdytos SSRS agresijos, laidojimo lėšos ginkluoto pasipriešinimo (rezistencijos) dalyviams – kariams savanoriams – laidoti, sportininkų rentos, paskirtos už laimėjimus nuo 2019 m., artistų kompensacinės išmokos, vaikų išlaikymo išmokos, socialinė parama mokiniams, neįgaliesiems, studijuojantiems aukštosiose mokyklose, studijų išlaidoms iš dalies kompensuoti, prieglobsčio gavėjams, laikinosios apsaugos gavėjams ir iš humanitarinės krizės ištiktų šalių perkeltiems lietuvių kilmės asmenims mokama mėnesinė kompensacija, skirta atlyginimui švietimo teikėjui už vaiko, ugdomo pagal ikimokyklinio ar priešmokyklinio ugdymo programas, išlaikymą mokėti, neįgaliesiems mokama transporto išlaidų kompensacija, neįgaliesiems ir šeimoms, auginančioms namuose neįgalų vaiką iki 18 metų, kuriam nustatytas specialusis nuolatinės slaugos poreikis, mokama lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacija, būsto pritaikymo neįgaliesiems darbų išlaidų kompensacija.</p> <p>Su bazine socialine išmoka susijusias išmokas, kompensacijas ir socialinę paramą gauna daugiau nei 600 tūkst. asmenų.</p> <p>Bazinės socialinės išmokos dydis taikomas apskaičiuojant išmokas buitiniams išlaidoms kompensuoti, pinigines išmokas nuolatinę privalomąją pradinę karo tarnybą atlikusiems asmenims, dienpinigius, kariūnų stipendijas, nustatant kompensuojamų kelionės, gyvenamųjų patalpų nuomos, persikėlimo išlaidų dydžius, mėnesio atlyginimą asmenims, vykstantiems dirbti į užsienio lietuvių bendruomenes, organizacijas ir kultūros įstaigas, taip pat įstatymų pagrindais sudarytų komisijų pirmininkų, jų pavaduotojų ir narių atlygį. Švietimo, mokslo ir sporto ministro valdymo sritį reguliuojančiuose teisės aktuose bazinės socialinės išmokos dydis taikomas įvairioms stipendijoms (profesinių mokyklų moksleivių, aukštųjų mokyklų studentų, doktorantų, taip pat socialinėms ir kitoms stipendijoms), paramai (užsienio lietuviams, asmenims, vykstantiems į užsienio valstybes dirbti švietimo įstaigose, mokiniams nemokamai maitinti ir kt.) bei norminei studijų kainai apskaičiuoti. Su bazinės socialinės išmokos dydžiu susijusios iš Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos ir jai pavaldžių įstaigų asignavimų mokamos stipendijos vidaus reikalų profesinio mokymo įstaigų kursantams ir materialinė parama.</p> <p><u>Šalpos pensijų bazė</u> yra Lietuvos Respublikos šalpos pensijų įstatyme nustatytų šalpos išmokų (šalpos neįgalumo pensijų, šalpos senatvės pensijų, šalpos našlaičių pensijų, šalpos kompensacijų ir socialinių pensijų) dydžio matas. Šalpos išmokų paskirtis – užtikrinti</p>
--	---

	<p>minimalias pajamas neįgalumo atveju ir senatvėje jokių pajamų negaunantiems arba labai mažas pajamas (jei socialinio draudimo pensijos dydis neviršija nustatyto šalpos pensijos dydžio) gaunantiems asmenims.</p> <p>Šalpos išmokas gauna apie 60 tūkst. asmenų. Tai – našlaičiai, neįgalūs vaikai, nuo vaikystės neįgalūs suaugę asmenys, kiti neįgalieji ir senatvės pensijos amžių sukakę asmenys, kurie neįgijo stažo socialinio draudimo pensijai gauti.</p> <p><u>Tikslinių kompensacijų bazė</u> yra Lietuvos Respublikos tikslinių kompensacijų įstatyme nustatytų slaugos ar priežiūros (pagalbos) išlaidų tikslinių kompensacijų dydžio matas. Tikslines kompensacijas gauna neįgalieji, kuriems nustatyti specialieji poreikiai. Tikslinė kompensacija – papildoma išmoka, mokama kartu su socialinio draudimo arba šalpos pensija. Preliminariais skaičiavimais, tikslines kompensacijas gauna apie 92 tūkst. asmenų.</p> <p><u>Valstybės remiamų pajamų dydis</u> taikomas vertinant asmens pajamas ir (ar) turtą, suteikiančius teisę jam gauti socialinę paramą, taip pat nustatant socialinės paramos dydžius. Nuo valstybės remiamų pajamų dydžio priklauso socialinės pašalpos, būsto šildymo išlaidų kompensacijos, vienkartinės įsikūrimo pašalpos prieglobsčio gavėjams ir Lietuvos Respublikos piliečiams, lietuvių kilmės asmenims ir jų šeimos nariams, perkeltiems iš humanitarinės krizės ištiktų šalių, mėnesinės piniginės pašalpos prieglobsčio gavėjų ir Lietuvos Respublikos piliečių, lietuvių kilmės asmenų ir jų šeimos narių, perkeltų iš humanitarinės krizės ištiktų šalių, būtiniausioms reikmėms, pašalpos maistui ir smulkioms išlaidoms užsieniečiams, gyvenantiems Pabėgėlių priėmimo centre, mokėjimo už socialines paslaugas (išskyrus trumpalaikę ir ilgalaikę socialinę globą) dydžiai, teisė į socialinę pašalpą, mokinių nemokamą maitinimą ir paramą mokinio reikmenims įsigyti, papildomą išmoką vaikui nepasiturinčioms šeimoms, paramą būstui įsigyti ar išsinuomoti, paramą palaikams parvežti.</p> <p>Su valstybės remiamų pajamų dydžiu susijusias išmokas, socialinę paramą, kompensacijas ir socialines paslaugas gaunančių asmenų skaičius išaugs nuo 5,2 proc. (gaunančiųjų socialinę paramą mokiniams) iki 12 proc. (gaunančiųjų išmokas vaikams, socialines pašalpas ir būsto šildymo išlaidų kompensacijas nepasiturintiems gyventojams, nevertinant jų gavėjų skaičiaus augimo dėl šildymo kainų padidėjimo).</p>
III. Priemonių kaštai	<p>Nutarimo projektu teikiams siūlymams įgyvendinti Lietuvos Respublikos 2023 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme numatyta 57,3 mln. eurų papildomų lėšų, iš jų:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) bazinės socialinės išmokos dydžiui padidinti – 36,2 mln. eurų; 2) šalpos pensijų bazės dydžiui padidinti – 7,6 mln. eurų; 3) tikslinių kompensacijų bazės dydžiui padidinti – 9,9 mln. eurų; 4) valstybės remiamų pajamų dydžiui padidinti – 3,6 mln. eurų.

	<p>Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijai iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto skirtos papildomos lėšos bazinei socialinei išmokai ir valstybės remiamų pajamų dydžiui padidinti – 7 233 tūkst. eurų. Lietuvos Respublikos kultūros ministerijai iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto skirtos papildomos lėšos bazinei socialinei išmokai padidinti – 51 tūkst. eurų. Vidaus reikalų ministerijai iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto numatytos skirti papildomos lėšos bazinei socialinei išmokai padidinti – 420 tūkst. eurų.</p>
IV. Nauda visuomenei	<p><u>Padidinus bazinės socialinės išmokos dydį</u>, padidės nuo jo priklausančių išmokų vaikams dydžiai: išmoka vaikui (vaiko pinigai), vienkartinė išmoka vaikui, vienkartinė išmoka nėščiai moteriai, išmoka privalomosios pradinės karo tarnybos kario vaikui, globos (rūpybos) išmoka, globos (rūpybos) išmokos tikslinis priedas, vienkartinė išmoka įsikurti, išmoka besimokančio ar studijuojančio asmens vaiko priežiūrai, išmoka gimus vienu metu daugiau kaip vienam vaikui, išmoka įvaikinus vaiką, vaiko laikinosios priežiūros išmoka. Universali išmoka vaikui (vaiko pinigai) padidės iki 85,75 euro, o daugiavaikėms ir nepasiturinčioms šeimoms ar neįgalų vaiką auginančioms šeimoms mokama išmoka vaikui kartu su papildoma dalimi padidės iki 136,22 euro. Taip pat padidės socialinė parama mokiniams, vaiko išlaikymo išmoka, dalinė neįgalių studentų išlaidų kompensacija ir kitos socialinės išmokos.</p> <p><u>Padidinus šalpos pensijų bazės dydį</u>, šalpos išmokos, priklausomai nuo jų rūšies ir gavėjų kategorijos, padidės nuo 5,5 euro (šalpos našlaičių pensija) iki 24,75 euro (šalpos neįgalumo pensija asmenims, netekusiems 100 procentų darbingumo iki 24 metų).</p> <p><u>Padidinus tikslinių kompensacijų bazės dydį</u>, asmenims, kuriems nustatytas pirmojo lygio specialusis nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikis, mokama tikslinė kompensacija padidės 9,9 euro, asmenims, kuriems nustatytas antrojo lygio specialusis nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikis, – 5,4 euro, asmenims, kuriems nustatytas pirmojo lygio specialusis nuolatinės slaugos poreikis, – 23,4 euro, o asmenims, kuriems nustatytas antrojo lygio specialusis nuolatinės slaugos poreikis, – 17,1 euro. Priežiūros (pagalbos) išlaidų tikslinės kompensacijos, paskirtos iki 2018 m. gruodžio 31 d., padidės 4,5–9 eurai. Slaugos išlaidų tikslinės kompensacijos, paskirtos iki 2018 m. gruodžio 31 d., padidės 22,5 euro.</p> <p><u>Padidinus valstybės remiamų pajamų dydį</u>, vidutinis socialinės pašalpos dydis, preliminariais ministerijos skaičiavimais, padidės nuo 124,4 iki 133 eurų.</p> <p>Priėmus nutarimą, neigiamų pasekmių nenumatoma.</p>

Nutarimo projektas neprieštarauja Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. XIV-72 „Dėl Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“, nuostatomis.

Nutarimo projektu Europos Sąjungos teisės aktai (jų nuostatos) neperkeliami ir neįgyvendinami.

Nutarimo projektas nenotifikuotinas Europos Komisijai pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimo Nr. 617 „Dėl Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklių patvirtinimo“ reikalavimus.

Priėmus nutarimą, priimti ar keisti kitų teisės aktų nereikės.

Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo pažyma nerengiama, vadovaujantis Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, 4 punktu.

Nutarimo projekte neįvertinamos sąvokos ir jas apibrėžiantys terminai, kurie turėtų būti įvertinti Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo nustatyta tvarka.

Nutarimo projektas per Lietuvos Respublikos Seimo teisės aktų informacinę sistemą pateiktas Lietuvos Respublikos finansų ministerijai, Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai, Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai, Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerijai, Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijai, Kultūros ministerijai, Vidaus reikalų ministerijai, Lietuvos savivaldybių asociacijai ir visuomenei išvadoms gauti.

Nutarimo projektas be pastabų suderintas su Finansų ministerija, Švietimo, mokslo ir sporto ministerija, Krašto apsaugos ministerija, Kultūros ministerija, Vidaus reikalų ministerija, Užsienio reikalų ministerija, Lietuvos savivaldybių asociacija.

Atsižvelgiant į derinant Nutarimo projektą pateiktą Teisingumo ministerijos pasiūlymą, šis teikimas papildytas informacija dėl Nutarimo projektu nustatomų dydžių atitikties Lietuvos Respublikos socialinės paramos išmokų atskaitos rodiklių ir bazinio bausmių ir nuobaudų dydžio nustatymo įstatymo 2 straipsnio 3 dalyje nustatytoms taisyklėms.

Krašto apsaugos ministerija pateiktoje išvadoje taip pat informavo, kad dėl bazinės socialinės išmokos didinimo 2023 m. jai papildomai reikės apie 1,7 mln. eurų.

Visuomenės pastabų ir pasiūlymų negauta.

Nutarimo projektą parengė Gražina Šapalaitė, ministerijos Strateginių sprendimų paramos grupės patarėja, tel. 8 658 58 611, el. p. Grazina.Sapalaite@socmin.lt.

PRIDEDAMA:

1. Nutarimo projektas, 1 lapas.
2. Suinteresuotų institucijų išvadų kopijos, 16 lapų.

Socialinės apsaugos ir darbo ministrė

Monika Navickienė

Gražina Šapalaitė, tel. 8 658 58 611, el. p. Grazina.Sapalaite@socmin.lt